

BROJ 3 - VELJAČA 1980.

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA
SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Dragutin Feletar (glavni i odgovorni urednik), Miroslav Klem,
Branko Šimek, Marijan Špoljar i Željko Tomičić

MUZEJSKI VJESNIK izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Rukopisi se šalju na adresu: Muzej grada Koprivnice, 43300 Koprivnica, Trg dr. Leandera Brozovića 1. Časopis solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske

GRAFIČKA OPREMA

Dragutin Feletar

NAKLADNIK

Muzej grada Koprivnice

ZA NAKLADNIKA

Franjo Horvatić

TISAK

RO »Podravka — Usluge«, OOUR Koprivnička tiskara, 1980.

BROJ 3 — VELJAČA 1980.

KAZALO

1. Dragutin Feletar: Kakva mreža muzeja i zbirki? 1
2. Stjepan Hajduk: Krešimir Filić — borac za istinsku demokratizaciju muzealne djelatnosti 2
3. Tomislav Đurić: Stanje nekih kulturno-povijesnih spomenika u sjeverozapadnoj Hrvatskoj 8
4. Marijan Špoljar: Problemi valorizacije 17
5. Vladimir Kalšan: Prilog raspravama o agrarnim odnosima u Međimurju u vrijeme obitelji Žrinskih 18
6. Martin Matašin: Zavičajni muzej Virje 22
7. Mato Dominiković: Petar Levar: Muzejska zbirka u Kalinovcu 25
8. Luka Hrvatić: O važnosti muzejske zbirke u Kalinovcu 29
9. Mihajlo Bradić: Kako smo stvorili zavičajni muzej u Čazmi 31
10. Zorko Marković: Bilješke o rekognosciranju arheoloških terena oko Koprivnice i Đurđevca 1979. godine 35
11. Željko Demo: Arheološka istraživanja u Kunovec Bregu kod Koprivnice 39
12. Zoran Homen: Lasinjski naseobinski elementi i novi nalazi iz Beketinca 42
13. Dubravka Balen-Letunić: Istraživanje tumula u Goričanu kod Čakovca 1979. godine 49
14. Zorko Marković: Posjet dr. Nadora Kalicza i problem arheološke suradnje kod nas 51
15. Ivan Mirnik: Skupni nalaz srebrnika XVIII. i IX. stoljeća iz Čakovca 53
16. Marina Šimek: Arheologija varaždinskog kraja — bibliografija 59
17. Ljubica Ramušćak: Najnovija istraživanja lončarskog obrta na području Međimurja 69
18. Libuše Kašpar: Najnovija ispitivanja licitarskog obrta u Varaždinu i bližoj okolini 73
19. Josip Fluksi: Preslice — podravska etnografska specifičnost 82
20. Libuše Kašpar: XVI. savjetovanje i XII. skupština etnoloških društava Jugoslavije 88
21. Branimir Šimek: Fotografski materijal u muzeju 89
22. Dragutin Feletar: Izdanja Podravskog zbornika 92
23. Dragutin Feletar: Skupština Muzejskog društva 93

13. — o. c. str. 148.
14. — S. Dimitrijević 1975. str. 84. i sl. 8 i 9.
15. — Iskapanje smo započeli sa vrlo skromnim sredstvima, ali je SIZ iz oblasti kulture Križevci — uvidjevši značaj nalazišta — odobrio dodatna sredstva na čemu im se najiskrenije zahvaljujemo.
16. — S. Dimitrijević 1979. str. 151 i d.

DUBRAVKA BALEN-LETUNIĆ, Arheološki muzej Zagreb

ISTRAŽIVANJA TUMULA U GORIČANU KOD ČAKOVCA 1979. GODINE

Krajem lipnja i početkom srpnja 1979. godine nastavljena su istraživanja prehistorijskih tumula u selu Goričan nedaleko Čakovca, koja su tekla s manjim prekidima od 1974. godine. Sistematskim istraživanjima planira se obuhvatiti kompletni prostor (položaj) Buci i Gmajna gdje je još ne tako davno bilo ubicirano oko 25 tumula, čiji se broj znatno smanjio izgradnjom stambenih objekata i stalnom obradom zemljišta traktorima. Sredstva za sistematska istraživanja dobivena su od Republičkog savjeta za znanstveni rad SR Hrvatske, a u okviru teme »Istraživanje tumula u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i u Slavoniji«, čiji je nosilac dr Ksenija Vinski-Gasparini. Kao i do sada ekipa arheologa iz zagrebačkog Arheološkog muzeja uz arheologe-goste iz Muzeja Međimurja Čakovec i Gradskog muzeja Varaždin vršila je istraživanja na tri nova tumula.

Tumuli su signirani po redu istraživanja brojevima VIII, IX i X. Sva tri tumula su zemljana bez kamene ili drvene konstrukcije, nepravilnog kružnog oblika manjih dimenzija (tum. VIII promjera 23 x 26 m, tum. IX promjera 18 x 21 m, tum. X promjera 10,5 x 13 m), a stalnim oranjem tumuli su znatno razvučeni i sniženi, tako da su gotovo izjednačeni sa okolnim terenom (visina tumula cca. 10—30 cm). S tog razloga keramika iz grobova pojavljivala se već gotovo na samoj površini. Po načinu sahranjivanja ovi tumuli, kao i do sada istraženi, pripadaju tipu s individualnim ili uže porodičnim pokopima s obredom kremacije. Tumulus VIII sadržavao je dva žarna groba, jedan lociran oko centra, signiran kao grob 1 i drugi uz južnu periferiju tumula, signiran kao grob 2, oba nažalost uništena pljačkanjem. Žara kao i ostali keramički prilozi u grobovima — pljačkanjem razbijeni i izmješani s mnoštvom gara, pepela i nagorjelim kostima — bili su položeni u sloj paljevine. Tanak sloj gari kao i mjestimice smeđe mrlje od ispečene zemlje protezao se od groba 1 do groba 2 (1,5 m u širinu i 4 m u dužinu). Po velikom broju ulomaka raznovrsnih posuda, te po vrlo malim i fragilnim ulomcima brončanog lima, zakovicama i aplikama zaključujemo da se radi o grobovima s vrlo bogatim prilozima. Tumulus IX sadržavao je jedan žarni grob raspoređen oko centra tumula. Grob je također pljačkanjem razoren i dislociran, pa su žara kao i ostali prilozi koji su nekad bili položeni na paljevinu, razbijeni i pomiješani sa gari, pepelom i spaljenim kostima kao i u tumulu VIII. Veliki broj keramičkih ulomaka od raznih posuda kao i tragovi brončanog lima i u ovom slučaju potvrđuju da se radi o bogatom grobu. Tumulus X sadržavao je dva žarna groba locirana na sjevernoj i južnoj periferiji tumula; grob na sjeveru signiran je kao grob 1, a na jugu kao grob 2. Premda grobovi nisu bili uništeni pljačkanjem nisu zatečeni in situ osim djelomično grob 2. Stalnim izorava-

Tumulus X., grob 2. Foto: B. Šimek

njem tumulus je toliko snižen da je grob 1 zahvaćen plugom i dislociran, a keramika je znatno uništena dok su u grobu 2 bile zahvaćene žara i veće posude, a manje posude ostale su netaknute zahvaljujući činjenici da je grob bio zasut šljunkom što je spriječilo dublje oranje na tom mjestu. Dio posuda kao i žara bile su položene na sloj gara, pepela i spaljenih kosti, a cijeli je grob bio zasut šljunkom. Grob 1 i grob 2 bili su sa zapadne strane povezani tankim slojem paljevine. U ovom tumulu nije se naišlo na trag bilo kakvom metalu.

Većinu materijala ovogodišnjeg kao i ranijih istraživanja sačinjava keramika, dok je metal, ukoliko nije izvađen iz grobova prilikom pljačkanja tumula, loše sačuvan, budući da je stradao u vatri prilikom samog obreda kremacije. Mnogobrojan i raznovrstan keramički materijal u prvom redu velike trbušaste žare koničnog vrata, izvijenog oboda ukrašene plastičnim rebrima ili plastičnim koncentričnim krugovima s ispupčenom sredinom, crno obojene, trbušaste posude crvene boje ukrašene motivnom meandra ili trokuta izvedenih grafitiranjem, zdjele uvučenih oboda, posude na nozi, male posudice ukrašene nizovima okruglih brončanih aplika, te cijeli niz posudica sa drškama, pripada kao i materijal ranije istraženih tumula kulturnoj skupini Martijanec—Wies s datacijom od 7. do 5. stoljeća prije n. e.